

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **B. F.**, zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Kovářská 939/4, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, za účasti: **Nadiya Falashtynska**, státní příslušnost Ukrajina, t. č. pobytem na adrese Šlikova 306/50, Praha 6, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2021, č. j. MV-121077-45/OAM-2018, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2021, č. j. 13 A 35/2021 - 38, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalovaného **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a návrh na přiznání odkladného účinku

[1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí, jímž stěžovatel zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 10. 8. 2018. Tímto rozhodnutím správní orgán prvního stupně uložil stěžovateli správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovil dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU v délce 1 rok. Podle § 118 odst. 3 téhož zákona mu byla stanovena doba k vycestování z území ČR do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí nebo od okamžiku, kdy pozbude postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany a toto rozhodnutí bude pravomocné.

[2] Žalovaný (stěžovatel) napadl kasační stížností v záhlaví označený rozsudek, kterým městský soud zrušil jeho rozhodnutí, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Správní orgány totiž zahájily se žalobcem řízení o správním vyhoštění až ve chvíli, kdy již projevil vůli požádat o mezinárodní ochranu ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Tento postup nebyl možný podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2021, č. j. 9 Azs 190/2021 - 28. Z tohoto důvodu soud žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, jež mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[3] Současně s doplněním kasační stížnosti podal stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrhem se snažil dosáhnout toho, aby byly odloženy účinky zrušujícího rozsudku Městského soudu v Praze, a aby nebyl povinen v řízení pokračovat a ve věci v souladu s právním názorem městského soudu znovu rozhodnout; tedy aby stěžovatel nebyl nucen v této souvislosti zrušit prvostupňové rozhodnutí o uložení správního vyhoštění žalobci a správní řízení zastavit. Kdyby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl, mohlo by být správní řízení v důsledku napadeného rozsudku již zastaveno. To by dle stěžovatele vedlo k neřešitelné a absurdní situaci, kdy by městský soud potažmo stěžovatel měl rozhodovat v již zastaveném správním řízení. Z těchto důvodů navrhl přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

[4] Žalobce ani osoba zúčastněná na řízení se k návrhu nevyjádřili.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“) nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej ale může na návrh stěžovatele přiznat a užije přitom přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s., který stanoví podmínky pro přiznání odkladného účinku žaloby.

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud může přiznat žalobě odkladný účinek, „*jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro navrhovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*“

[7] Odkladný účinek kasační stížnosti představuje zcela výjimečný institut, kterým se mění účinky pravomocného rozhodnutí, a měl by být využíván pouze v situacích, kde výkon rozhodnutí nebo jeho jiné následky mohou působit značné obtíže. Kasační stížnost jako mimořádný opravný prostředek směřuje proti již pravomocnému rozhodnutí, a do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je proto třeba na rozhodnutí městského soudu pohlížet jako na správné. Pouze v případě naplnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je možno tuto zásadu prolomit.

[8] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podmíněna kumulativním naplněním dvou podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] K oprávnění žalovaného podat návrh na odkladný účinek kasační stížnosti se vyjádřil již rozšířený senát v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS. Zde uvedl, že vznik „*újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu. Zatímco žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která může okamžitý výkon rozhodnutí krajského soudu skutečně závažně ohrozit, žalovaný žádná subjektivní práva nemá. Tím spíše nemůže mít práva, jež by mohla být výkonem napadeného rozsudku či jeho jinými následky ohrožena. Jeho úkolem je v soudním řízení hájit zákonnost jím vydaného rozhodnutí. Otázka zákonnosti rozhodnutí není důvodem pro přiznání odkladného účinku. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku soud nijak nepředjímá, jaké bude meritorní rozhodnutí ve věci samé.*“

pokračování

Výše uvedené neznamena, že odkladný účinek kasační stížnosti nemůže být žalovanému přiznán za žádných okolností. Půjde však o případy výjimečné, kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem. Žalovaný musí stejně jako žalobce újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem tato újma a její intenzita spočívá.“

[10] Stěžovatel spatřuje riziko v tom, že kdyby postupoval podle pravomocného a vykonatelného rozsudku městského soudu a zastavil řízení o správním vyhoštění žalobce, mohlo by dojít k situaci, kdy by po zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu v této věci musel rozhodovat v již zastavené věci. To by dle jeho názoru vedlo k neřešitelné situaci.

[11] K tomu však rozšířený senát dále také uvedl, že „[p]rocesní situace, kdy žalovaný správní orgán na základě pravomocného rozsudku krajského soudu vydá ve správním řízení znovu rozhodnutí, které posléze nabude právní moci, následně či mezitím Nejvyšší správní soud tento rozsudek krajského soudu zruší a věc mu vrátí k novému projednání, jistě není žádoucí. O žalobě je však třeba znovu rozhodnout v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, což mj. znamená "obživení" původně zrušeného rozhodnutí správního orgánu (srov. usnesení rozšířeného senátu čj. 2 Ans 3/2006 - 49).

Obtížně řešitelná procesní situace není bezprostředním ohrožením důležitého veřejného zájmu. Dodržení závazného právního názoru a v tomto důsledku pouhá hrozba existence dvou rozhodnutí ve stejné věci, včetně dvou protichůdných hmotněprávních rozhodnutí, nemůže proto pro žalovaného bez dalšího představovat újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku.

Považovala-li by se pouhá hrozba existence dvou odlišných rozhodnutí sama o sobě za újmu, musel by být odkladný účinek přiznáván téměř ke každé žádosti správního orgánu, jehož rozhodnutí bylo krajským soudem zrušeno. Tento postup by odporoval shora popsanému smyslu a účelu zákonné úpravy a mohl by vést i k nerovnosti stran, tj. k porušení § 36 odst. 1 s. ř. s.“

[12] Za ohrožení důležitého veřejného zájmu lze považovat například případy, které již rozšířený senát jako výjimečné uvedl v usnesení ze dne 24. 4. 2007, čj. 2 Ans 3/2006 - 49, č. 1255/2007 Sb. NSS: vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku.

[13] Nejvyšší správní soud má ovšem ve světle výše uvedeného za to, že povinnost stěžovatele pokračovat v řízení nelze zásadně považovat za důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Eventuální vyhovění tomuto návrhu by odporovalo smyslu a účelu zákonné úpravy, jak byly výše popsány. V posuzované věci návrh stěžovatele obsahuje pouze obecná tvrzení vztahující se k potencionální složité procesní situaci. Neuvádí žádné nenapravitelné následky pro veřejný zájem, které by mohly výkonem napadeného rozsudku vzniknout. Soud ani neshledal ohrožení důležitého veřejného zájmu, tak jak byl příkladmo uveden v citovaných usneseních rozšířeného senátu.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že výrok o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

III. Závěr a náklady řízení

[15] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli nevyhověl a kasační stížnosti nepřiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. února 2022

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu